

ABÚ MAGRIB

MANUEL MOLINS

INTRODUCCIÓ DE GABRIEL SANSANO

COL·LECCIÓ «TEATRE/BROMERA», 27, 167 PÀGINES

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2002

Europa i el bon salvatge

Aquesta obra, datada el desembre de 1992, aborda un dels temes o de les preocupacions de més actualitat: la immigració. Encara que potser també es podria dir que, més enllà del discurs que es pot desprendre de les peripècies d'un immigrant nordafricà, acaba parlant-nos dels somnis o de les aspiracions de cadascun de nosaltres (qualsevol pot sentir-se emigrant o estranger a qualsevol lloc). És evident que aquestes aspiracions són sempre difícils, i d'això n'està ple la literatura, però el que també resulta clar és que sembla tenir-ho més complicat aquell que es llança a l'aventura d'una Europa somniada en la qual pretén trobar, qui ho sap, allò que el seu país no li pot o no li vol subministrar. El somni enfront d'una realitat despietada i cruel, poblada d'explotadors i d'explotats, és el fil que ens condueix per una espècie de ronda o itinerari europeu, un tant abstracte, que al capdavant, com diu la cita d'Eurípides que encapçala l'obra, no serà més que la cambrà de la mort. El fat malèfic sembla imposar-se a la sort venturosa, com un roda i volta que sempre torna per acabar en la tragèdia, davant la mar. Què ha fet el pobre moret per merèixer-se això? Què ha fet la pobra Europa dels drets humans per resultar tan poc hospitalària? Són preguntes que qui açò escriu es fa davant el munt d'horrors que aquest text posa sobre l'espill. Pensem-hi, pemsem-hi.

Ramon X. Rosselló

10 BONES PECES. TEATRE VALENCIÀ CONTEMPORANI

AA DD

211 PÀGINES

CEIC ALFONS EL VELL, JLF DE GANDIA, GRUP IARANÍ,

GANDIA, 2002

De Gandia al món (de les falles)

Sorprén positivament l'edició d'un volum com aquest en el nostre panorama teatral i, diria més, en el nostre panorama cultural i fester. Ara m'explique. Segons se'ns diu al pròleg que encapçala aquest volum, l'edició és el resultat de la col·laboració de tres entitats saforenques, CEIC Alfons el Vell, La Junta Local Fallera de Gandia i l'Associació Cultural Iaraní, amb la voluntat de dotar el món del teatre de falles d'unes publicacions on puguem acudir les comissions a l'hora de plantejar-se la sempre problemàtica tria de textos.

El volum es concreta en deu peces curtes, unes més que d'altres (tot s'ha de dir), de deu autors valencians actuals. La procedència n'és diversa així com les propostes, tot i que per raons òbvies, hi trobem una presència important de la gent de Gandia, és a dir, de la gent de Pluja Teatre (Joan Muñoz, Josep E. Gongga, Ximo Vidal), eixe col·lectiu tan important i actiu per al teatre que just ara compleix trenta anys. A més, trobem alguns dels més consolidats autors de la darrera fornada de dramaturgs, com Carles Alberola, Chema Cardena, Paco Zarzoso o Juan Luis Mira i, fins i tot, alguns dels representants de l'ultimíssima escriptura, com és el cas de Patrícia Pardo i Juli Disla. De segur que d'entre aquestes peces trobareu la clau adient. Jo, per la meua banda, els recomanaria provar amb les titulades *Pastís* i *Volcà*.

Ramon X. Rosselló

1928. UNA HISTORIA DE HAMBURGO

MATZ MAINKA

TRADUCCIÓ D'HELENA DE MERA

COL·LECCIÓ «MERCAT», 13, 104 PÀGINES

EDICIONS DE PONENT, ONIL, 2002

Injustícies flagrants

No entendrè mai com una editorial de prestigi mescurat pot cometre, en alguns dels seus llibres, tants errors bàsics: d'accentuació («Harry se *unio* a las “Brigadas Rojas”»), «No quiero más nueces, *ní mas manzanas*»), de puntuació («Por esta dirección rápido», «Sus *píes* son demasiado grandes señora»), en fi... També és veritat que, físicament, l'edició és tan impecable com per a molts ho serà l'obra mateixa. El grafisme, de vegades aparentment descuidat, té al darrere un treball de documentació innegable, i els salts narratius entre la I Guerra Mundial—1918, quan tres amics combatien junts a les trinxeres—i l'al·ludit 1928—en què una banda de xiquets del carrer es veurà implicada en els destins de tots tres mentre els nazis auguren el segon gran conflicte—estan francament ben administrats, i conformen una narració fluïda que, al marge d'adoptar uns punts de vista ètics indiscutiblement correctes, va més enllà del pamflet per contar una excel·lent història de persones i d'emocions, que acaba qüestionant més d'una visió política amb una contundència crua, de vegades fins i tot basta, però sempre coherent i lloable.

Felip Tobar

HISTORIAS DE REALISMO SUCIO

MARTÍ

COL·LECCIÓ «SOLY SOMBRA»

48 PÀGINES

EDICIONS DE PONENT, ONIL, 2002

El rosari de l'aurora, a l'altura del betum

Malgrat el títol d'aquest recull d'histories de Martí—o «Martí», segons la pàgina—, el seu *realismo sucio* no té res a veure amb Raymond Carver ni amb els que l'imiten. Imitador sí que ho és, Martí: d'una llarga tradició de la historieta espanyola que podríem anomenar *underground cañí* o, simplement, *chunga de morirse*. Com una paròdia, totes les històries comencen fatal i acaben pitjor: un drogoaddicte que als dotze anys ja viu com un gos en farà setze i a penes haurà començat a patir, perquè me'l fotran de cap a la presó; un home que viu amargat i sol amb sa mare, per rematar-ho, acaba al mateix lloc que el drogoaddicte i a més acusat sense cap prova; el qui comença la següent història ja ho fa vidu i amb cinc fills, però és que l'acaba mort per càncer i sense que cap metge li haguera fet un diagnòstic competent en la vida. L'únic que li'l fa és... ¡el forense! En fi, que tot és com una mica previsible, i allò que hauria de ser tràgicament realista acaba sent, qui sap si de manera volguda, una impagable comèdia de l'absurd.

Felip Tobar

FORNALL D'HISTÒRIES

GONÇAL CASTELLÓ

94 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Dos móns

Gonçal Castelló (Gandia, 1912) ha organitzat aquest recull de contes en dos apartats: «Històries sense fel» i «Històries de mal record». Les primeres comparteixen una trama picant i divertida, són simpàtiques estampes que recorden els daguerreotips eròtics de principis del xx. La majoria estan ambientades en el moment de la transició democràtica i s'alimenten de l'ansia de llibertat sexual que va caracteritzar els anys que seguiren la mort de Franco. Serien ingènues anècdotes intranscendents sense la segona part del llibre, sense les «Històries de mal record» que, marcades per l'ombra de la postguerra, dibuixen l'esgarrifosa repressió de la dictadura. Els personatges pertanyen a diferents classes socials, com ara, marginats, carn de presó, o estudiants que pateixen les dures condicions d'una realitat de corrupció i misèria i acaben oblidant els antics ideals. Del tens contrast entre els dos mons resulta un llibre ple d'humanitat, entretingut i corprenedor, que manté, senzillament i eficaç, l'atenció del lector.

Imma Gandia

CONTES PER A ESTIMAR ELS LLIBRES

PERE DUCH I BALFAGÓ

IL·LUSTRACIONS DE VICENT ROMAN

COL·LECCIÓ «SALTAMARTÍ», 1. 66 PÀGINES

EDICIONS BRÒSQUIL, VALÈNCIA, 2002

Maneres de dir

Hi ha moltes maneres de dir les coses. L'estratègia per fer llegir els infants pot ser, per exemple, la clàssica: llegir és bo, has de llegir.

Una estratègia segurament millor, però molt perillosa, és la contrària: prohibir la lectura o els llibres als infants podria ser emocionant i empenyar-los a fer-ho d'amagat. Tanmateix, reunint un simposium de savis filòsofs, potser arribarien a la conclusió que, si ho fèrem així, aquests infants rebels d'ara, reacis a obeir ordres, es tornarien de sobte mesells i captin-guts i es picarien l'ullet els uns als altres (qué bé! per fi ens hem tret de damunt aquesta màrfega de la lectura). Pere Duch, l'autor de *Contes per a estimar els llibres*, ha optat per un camí intermig que és convidar al gaudi de llegir tot suggerint-ne els avantatges. Cada conte d'aquest volum és un al·legat indirecte en favor de la lectura, que la converteix en quelcom desitjable o excitant.

Maite Insa

LA MIRADA DE REBECA

VICENT PALLARÉS

COL·LECCIÓ «NARRATIVA», 23

136 PÀGINES

TABARCA LLIBRES, VALÈNCIA, 2001

La cara oculta de Rebeca

La mirada de Rebeca, de Vicent Pallarés, té com a protagonista un jove valencià -enamorat-, amb un germà que li fa la punyeta, poc atractiu natural i criat en un ambient urbà, actual i pragmàtic. Fins ací, res de nou. Però té un parell de reclams interessants: un discurs irònic i entretingut i un gir argumental completament inesperat en una novel·la d'aquest gènere, que no té res a veure amb la mirada de Rebeca i sí amb un *modus vivendi* del món contemporani poc estés i poc explicat entre els joves: el vegetarianisme i el naturisme. Per raons d'espai, tanmateix, no passa d'un pla una mica superficial, quant al tractament filosòfic d'aquests estils de vida.

Potser és una llàstima que continuen apareixent tants errors tipogràfics o d'impremta als nostres llibres (perdó per tornar-hi). Sembla una fotesa, però per als professors de llengua és una busca a l'ull entestar-nos a explicar a classe la diferència entre *vena* i *vena* i que *La mirada de Rebeca* (pàg. 115) –i tants altres títols per a l'edat escolar– les confonga.

Joan Manuel Matoses

DUCAT DE BERNIA

JORDI VALOR

COL·LECCIÓ «MIRATGES», 13

144 PÀGINES

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2002

Redescobrir Jordi Valor

Nova edició de la novel·la de l'escriptor d'Alcoi Jordi Valor apareguda en la dècada dels cinquanta en castellà i que ha tingut una traducció molt acurada del Secretariat de Promoció del Valencià de la Universitat d'Alacant. Des de les primeres frases notem una gran influència dels narradors espanyols del segle XIX, com ara J.M. Pereda o Gabriel Miró, al qual fa aparèixer de xiquet en algun capítol. Es tracta d'una novel·la breu, senzilla, de trama rural que transcorre a la Marina Alta entre finals del XIX i l'any 1937, amb final feliç inclos malgrat que acaba en plena guerra civil. Està escrita amb una prosa cuidada i amena, però impregnada de nacionalcatolicisme. Un relat costumista que defensa una concepció innocent, ben intencionada i franciscana del món sense trencaments en la tradició i, fins i tot, en el sistema, però al mateix temps profundament conservadora: cadascú ha d'ocupar el seu lloc i desenvolupar correctament el seu rol però conscient que davant de Déu tots som iguals. El millor del llibre és la descripció de costums de la zona i el retrat que fa, no sols del paisatge de la Marina, sinó de la Barcelona de l'any 1929. La lectura de *Ducat de Bernia* és un exercici d'arqueologia interessant, que descobreix tota una manera de concebre la creació literària d'un temps llunyà i que ens sembla superat.

Manel Alonso i Català

LA PIEL DEL ALMA

PATRO MORATAL

COL·LECCIÓ «CALABRIA NARRATIVA», 6

170 PÀGINES

EDITORIAL DENES, PAIPORTA, 2002

Malos tiempos

La novela que nos ocupa, primera de su autora, aborda una difícil problemática: la relación entre una adolescente y su madre. Llama poderosamente la atención el gran resentimiento que, desde niña, Isabel muestra hacia su madre; opiniones crueles rayando el odio llenan las páginas del relato, sin olvidar, por otro lado, la indiferencia de la madre hacia su única hija.

La piel del alma es una novela de desencuentros y malos entendidos que nadie intenta enderezar. Su argumento, quizás tomado de la vida real, narra la historia de unos personajes sin alegría, casi todos ellos «tocados» por diversas obsesiones resueltas de maneras diversas, amargas casi todas.

A pesar de su dureza, la novela resulta entretenida y un poco ingenua; quizás faltaría analizar más profundamente a personajes y circunstancias.

Hay que reconocerle a Patro Moratal el detalle al describir los paisajes, tanto rurales como urbanos, resolviendo los momentos más delicados con oficio. Esperamos su próxima entrega.

M^o. Teresa Espasa

RECEPTARI DE MALIMA

PAU MARQUÉS I BISQUERT

X PREMI DE NARRATIVA CURTA L'ENCOBERT DE XÀTIVA

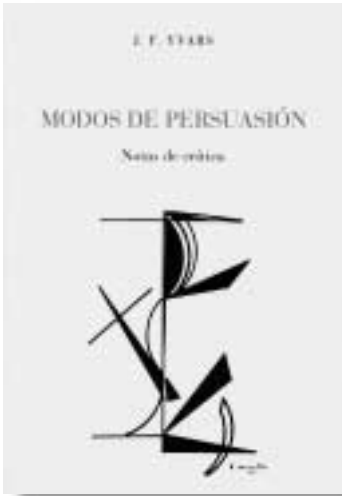
COL·LECCIÓ «LLETRA LLARGA», 7, 119 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2001

Una història de la València del XVIII

Receptari de Malima no és un llibre de cuina, però és una història plena d'ingredients que donen forma a les memòries de Benet Ortí i Majoral, fill de la noblesa valenciana del segle divuit, vingut a menys per la seua condició de fadríster i pel seu físic ben poc agraciad. La història es recupera a partir de la curiositat de l'hereu d'una xicoteta biblioteca d'Alexandria, quan troba casualment en un quadernet la breu relació de les memòries d'en Benet, fill del notari de la ciutat de València en Josep Ortí, que morí enverinat a causa d'un llibre de moros que posseïa. L'hereu, recordant *El nom de la Rosa* d'Umberto Eco, buscarà les referències que porten al relat d'aquesta vida foradada per la soledat, la vida d'un pastisser que a través del seu ofici lluita per superar el bandejament social i personal del que ha sigut víctima. En la seua venjança ens descobrirà una galeria de personatges i espais que ens donen a conèixer els pensaments, les tradicions de l'època i, sobretot, els fets, entre crims i misteri, que envoltaren Benet i la València del seu temps. Plana rere plana, la narració fluïda es desfulla i ens va descobrint els records, les passions, l'amor i el rancor que fan de motor de la història.

Ana Gimeno

MODOS DE PERSUASIÓN. NOTAS DE CRÍTICA

J. F. YVARS

411 PÀGINES

ALBATROS, VALENCIA, 2002

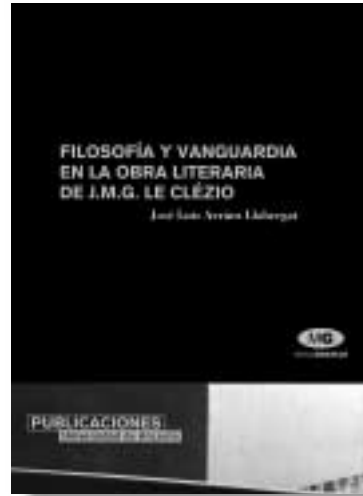
Apuntes críticos y debate cultural

Se recogen en esta edición una serie de artículos y trabajos del profesor José Francisco Yvars acerca de diferentes personajes y pensadores de muy distinto calibre tales como el surrealista Breton, el escritor Robert Musil, Canetti o el filósofo Bernard Rosanquet. Son trabajos, pues, que interesaran a todos aquellos que disfrutan con las disgresiones acerca del mundo de la cultura y del pensamiento.

Tal y como su autor indica en una nota de presentación al comienzo del libro, los trabajos están hechos, precisamente, desde una impronta personal y en ellos se expresan sus propios intereses intelectuales, sin otro ánimo más que el de dar rienda suelta a las reflexiones y persuadir –según reza el título del libro– al lector, abrir el debate e intervenir de alguna manera sobre una temática variada: arte, filosofía, literatura, historia....

Yvars escribe con precisión y aborda los temas seleccionados en este volumen con gran erudición y carácter analítico. Son muy rigurosas sus apreciaciones, destacan sobre todo en este ejemplar el trabajo acerca de Robert Musil, el análisis sobre Walter Benjamin y las valoraciones sobre la teoría crítica de Steiner.

Lourdes Rubio

FILOSOFÍA Y VANGUARDIA EN LA OBRA LITERARIA DE J. M. G. LE CLÉZIO

JOSÉ LUIS ARRÁEZ LLOBREGAT

196 PÀGINES

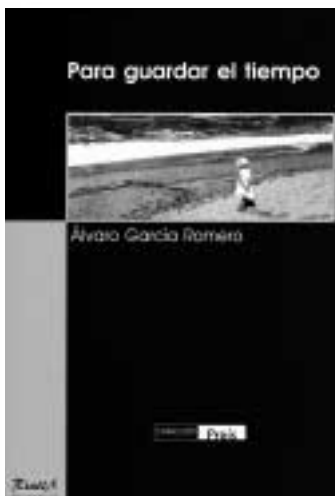
UNIVERSITAT D'ALACANT, ALACANT, 2001

Estudio de un innovador

Filosofía y vanguardia... supone una completa presentación de la obra del escritor francés J. G. M. Le Clézio, insuficientemente conocido en España excepto por su primera novela, *El atestado* (*Le Procès Verbal*), obra que a su vez supuso en Francia el descubrimiento de un punto de vista tan renovador como personal sobre la literatura y sus técnicas. Este estudio repasa el conjunto de las novelas del celebrado novelista francés, también esa primera obra que comienza con un desconcertante prólogo del autor explicando sus intenciones: Arráez busca los vectores de influencias en la obra de Le Clézio, tanto ideológicas (el llamado método zen, el existencialismo y la filosofía presocrática) como técnicas (el *nouveau roman* principalmente).

En el debe de *Filosofía y vanguardia* debe apuntarse la falta de matices en la adhesión al autor estudiado (una incondicionalidad propia de ciertas obras juveniles, académicas o no) y cierto simplismo teórico; en el haber, un trabajo concienzudo y un entusiasmo indiscutibles que despertarán el interés del lector por conocer la obra de Le Clézio.

Miguel Catalán

PARA GUARDAR EL TIEMPO
ÁLVARO GARCÍA ROMERO
COL·LECCIÓ «PROÍ», 8
85 PÀGINES

RIALLA EDITORES, VALÈNCIA, 2002

El tiempo y la mirada

Sobradamente conocido dentro de los ámbitos literarios valencianos, Álvaro García Romero, nos entrega un poemario cuyo título *Para guardar el tiempo*, nos indica, con bastante claridad, que tipo de poesía vamos a encontrar a lo largo de las 80 páginas siguientes.

El poeta, cuyo oficio es patente, establece un paralelismo entre el hombre, con sus amores y fatigas y el medio natural, sobre todo se ocupa del mar, ofreciéndonos imágenes que seducen al lector. «...Navegar con los dedos las tierras/que no abarque la boca». Conviene prestar atención a los poemas, leer más allá del vértigo de las palabras que encierran gran carga de melancolía. «Soló los gatos que le escriben a la luna/ saben las ciudades que se mueren sin visitar...». García Romero, nos dice «Las magas tienen cajitas/ »para guardar el tiempo«/ Una piel que alumbra los timones/».

El tiempo es algo que conviene guardar porque sólo desde sus brazos merece la pena mirar el mundo. «...Tiempo para rociarnos con la mirada...».

M^o Teresa Espasa

EL BAF DE L'ESPILL
BERNA BLANCH
COL·LECCIÓ «POESIA», 8
50 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Poesía de la sinceritat

La poesía de Blanch se'ns mostra com a paradigma de l'abocament íntim i esgarrat de l'autor vers un lector al qual fa còmplice de l'univers mental i sentimental que sacseja el poeta. Llurs versos destil·len una compenetració amb els elements gairebé tel·lúrica, humanitzant allò que de bàsic i elemental trobem a la nostra redor per tal de bastir l'expressió del sentiment, com ara quan propugna «destrenar la corda/ i per la fibra del cànem/ refer el camí cap a la terra,/ senda oblidada/ que llaça la fulla i l'arrel». Un sentiment que colpeix en retratar el dolor i que ahora és clar i lluminós. En tot cas, una poesia que defuig de l'anècdota i recrea la sensació, com un misteri dolorós, de la vida i el seu esdevindre feixuc, dur, abrasiu. Exemples d'aquest aspecte en trobem a do·jo; «Com l'heura/ que busca i estima/ les parets cansades (...)». Sense caure en un hermetisme intel·ligible o de pur esnobisme lèxic, Berna Blanch ens reconcilia amb el poeta que sent l'ofici d'escriure com un deure tan íntim com imprescindible i sempre amb un llenguatge pulcre i senzill, expressió de la claredat tan grata al poeta. Un poeta, per damunt de tot, sempre sincer.

Alexandre Navarro

ELS VALORS DE L'ART A L'ENSENYAMENT

RICARD HUERTA, ED

COL·LECCIÓ «OBERTA DIDÀCTICA» 67

180 PÀGINES

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, VALÈNCIA, 2002

El paper de l'educació artística

El mes de juny del 2000 el Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal de la Universitat de València acollia quatre-cents professionals vinculats, d'una manera o altra, a l'ensenyament de l'Art –docents de tots els nivells educatius, estudiants, artistes, directors de museu, crítics, gestors culturals, representants institucionals, periodistes, etc.– per debatre la funció que l'educació artística ha tingut, i hauria de tindre, en la societat contemporània.

Dos anys després es publiquen aquestes actes parcials del Congrés –apleguen les ponències i les intervencions de les taules redones, però no les comunicacions que poden ser consultades a la pàgina web www.uv.es/~valors– que aporten una mirada pluridisciplinària, polièdrica, i definitivament engrescadora, sobre la didàctica de les arts visuals en un temps de globalització dels referents culturals, de crisi de l'educació humanística i de saturació icònica de la societat.

Josep Vicent Frechina

EL ABCÉ DE LA BUENA TIPOGRAFÍA

JAN TSCHICHOLD

126 PÀGINES

EDITORIAL CAMPGRÀFIC, VALÈNCIA, 2002

Manual de bones maneres per a editors

Ara que la revolució tecnològica ha fet substituir els vells tipògrafs per joves dissenyadors gràfics –experts tant en informàtica com maldestres en l'art de compondre amb caràcters i de bastir textos que conviden a la lectura– sembla oportunitatíssima la iniciativa de l'editorial Campgràfic de reeditar tot un seguit d'opuscles que reflexionen sobre la tipografia: barreja de tècnica i art que ha fet de l'escriptura impresa el mitjà de difusió i preservació de la cultura més eficaç de la història de la humanitat.

Aquest text de Jan Tschichold, prestigiós tipògraf alemany, data de 1960 però podria haver estat escrit ahir mateix. L'autor, fastiguejat de tantes «orgias estridentes de caracteres en estampida que demuestran una indiferencia pretenciosa», reivindica un retorn a l'harmonia i l'equilibri clàssics, a la composició senzilla i discreta, a l'ús de la tipografia entesa com un servei al lector i no com una fàtua exhibició de l'artífex. Una reivindicació, malauradament, amb plena vigència.

Josep Vicent Frechina

LA COSTA BLANCA-2.
DESDE ALTEAY BENIDORM A GUADALEST

JOSÉ SOLER CARNICER

COL·LECCIÓ "RUTAS VALENCIANAS", TOMO 4, 91 PÀGINES

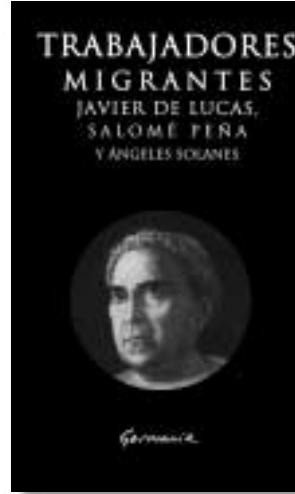
CARENA EDITORS. VALÈNCIA, 2002

Quatre rutes per la Marina

Carena editors aborda l'enèsima reedició actualitzada –per bé que en aquesta ocasió hauriem de parlar més aviat d'una reelaboració gairebé completa– de l'obra més clàssica de la nostra literatura turística: les *Rutes Valencianes* de José Soler Carnicer, publicades per primera vegada, en castellà, el 1963, traduïdes al valencià el 1982 per Tres i Quatre i reeditades, en edició de luxe, per Vicent Garcia editors el 1986.

L'edició de què ens ocupem consta de setze volums organitzats territorialment i amb força informació addicional respecte a les versions anteriors: museus, artesanía, gastronomia, ofertes d'oci, festes, allotjaments, etc. Aquest quart volum el conformen quatre rutes que comparteixen Benidorm com a punt neuràlgic i que recorren diversos indrets d'interès paisatgístic en aquesta contrada de la Marina Baixa –Bèrnia, Aitana, la Vall de Guadalest, el Puigcampana–, un territori força castigat per l'expansió urbanística del litoral fet que ha obligat l'autor a reescriure el text per a cada nova edició.

Josep Vicent Frechina

TRABAJADORES MIGRANTES

JAVIER DE LUCAS ET ALII

COL·LECCIÓ «DOCUMENTOS PARA
EL DEBATE SINDICAL», 19, 116 PÀGINES

EDITORIAL GERMANIA, ALZIRA, 2001

Xenofilia

Amb el sotítol més aclaridor de *Immigrantes: una aproximación jurídica a sus derechos* se'ns presenta aquest encertat i pràctic opuscle escrit per professors de Dret del Treball i de Filosofia del Dret de la Universitat de València, on trobarem una mirada crítica i alhora constructiva sobre la recent legislació estatal que regula els fluxes d'immigració. I és que les mancances que els autors denuncien (per què es redueix la figura de l'immigrant a la de treballador, o per què s'estableixen mecanismes d'expulsió tan sumaris, per exemple) ens fa conscients no només del tracte normatiu que reben els immigrants, sinó també de la manca de sensibilitat del legislador cap a un fenomen conegut des de fa molt de temps, i que pot ser la solució a la caiguda de la natalitat o l'escassa mà d'obra per a treballar al camp, com a mostra.

Instrument de consulta necessari, doncs, per a sensibilitzats en la matèria i per a tots aquells que directament o indirecta necessiten conèixer els amagatalls de la vertadera política d'immigració de l'Estat.

Vicent Estruch

LO QUE QUEDA DEL TIEMPO
(PRIMER LIBRO DE MEMORIAS)

ADRIÁN MIRÓ
109 PÁGINES

EDITORIAL ALFAGRÀFIC, ALCOI, 2002

La roda de la memòria

Adrián Miró (Alcoi, 1923) és autor d'una llarga llista de llibres en què trobem reculls de poemes i estudis relacionats amb la vida i la història cultural alcoiana. Adrián Miró, a pesar de la seua llarga estada a París com a professor i conferenciant, mai no ha deixat de relacionar-se amb la seua ciutat i ha estat un dels seus activistes culturals més decisius. En aquest llibre de memòries -el primer d'una sèrie- l'autor inclou, de manera discontinua, diferents capítols de la seua vida, tant a Alcoi com a París. Tots tenen un interès no sols literari, sinó també sociològic, històric. Important, per exemple, el seu testimoniatge dels seus anys de la Guerra Civil a Alcoi. O la seua relació amb el govern de la República espanyola en l'exili de París. O el capítol dedicat al maig francès del 68. Paral·lelament, els relats de la seua vida familiar d'infant, com-movedor, el de la seua dona Maria Luisa...

Una crònica, doncs, amena, variada, útil, per les informacions que conté, escrita amb claredat i marcada pel temperament poètic, irònic i independent de l'autor.

Josep Iborra

MÁS ALLÁ DE LA RAZÓN
NATIVIDAD NEBOT CALPE

COL·LECCIÓ «EL SUEÑO DE BABEL», I
132 PÁGINES

EDICIONES PÁGINACERO, VALENCIA, 2001

Palabras para lo innombrable

Convencida de que se puede escribir fuera de la razón, Natividad Nebot nos ofrece una serie de relatos escritos en prosa íntima y donde los sentimientos andan del todo sueltos. De lo que se habla es, en definitiva, de todo aquello que preocupa a una autora que reflexiona más allá de la razón, es decir, del amor, de la nostalgia, de lo que nunca se vivió, del arrepentimiento, de los hijos perdidos, etc.

Sin entrar a cuestionar el hecho de que se pueda sentir o vivir algo de un modo completamente inmediato e irracional, lo que sí que no se puede es escribir y poner títulos desde un pretendido estado de autenticidad emocional, al que, por alguna razón, no pudiera entrar la prosa de siempre e hiciera falta un ejercicio de innovación literaria «más allá de la razón».

Este libro de relatos nos promete un mundo de sentimientos innombrables, más allá del lenguaje y de la explicación científica, un mundo de estados de ánimo donde sólo la intuición y la imaginación pueden entrar. Sólo para quien se atreva a salirse de los seguros márgenes de la literatura racional, claro.

Vicente Abril

LA BRUIXA PAPERERA

DOLORS TODOLÍ

COL·LECCIÓ "EL DRAC DE PAPER", 8

MARFIL, ALCOI, 2002

El joc del paper

En *La Bruixa Paperera*, Dolors Todolí convida a jugar amb la imaginació, els colors i la consciència que el paper no és inesgotable. Ho fa combinant el text i unes il·lustracions quasi màgiques que pareixen eixir de les pàgines per a contar-nos la història. El relat transcorre amb fluïdesa i descarrega pinzellades d'elements complementaris que donen un caire de maduresa al conte: adults i xiquets hi estan involucrats, tots hi participen del joc del paper que inicia la bruixa i tots col·laboren en la tasca de recuperar-lo. S'hi pot utilitzar, s'hi pot jugar, però després cal deixar-lo al contenidor de paper.

En les il·lustracions d'aquest conte es barreja la llapisera –de la mà de Dolors Todolí– i la vivaesa resultant de combinar fotografies i retalls de paper de colors, de diari i de revistes. Els núvols porten lletres i xarol per donar un colorit al cel distint de l'habitual, el núvols de paper deixen caure gotetes de colors, els pardalets es retallen en textos de diari i poden descansar sobre gàbies fotografiades. La figura de la bruixa de cabells llargs i caperutxa fosca acompanya les planes de groc i blau, per on passaran, a més, els quatre vents representats a la Rosa dels Vents, que dibuixa Todolí. La història, així representada, és una invitació a imaginar un entorn més conscient i amb molt més color.

Ana Gimeno

LA TORTUGA CATERINA

CARME MIQUEL

IL·LUSTRACIONS DE MATILDE PORTALÉS
COL·LECCIÓ "EL TRICICLE", 26, 24 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Conte multicolor

Això va anar i era Carme Miquel que va escriure sobre una tortuga intrèpida que volia caminar quan plovia molt, mentre totes les seues amigues amagaven el cap i la cua dins la closca. La tortuga baixava pels camins de l'arc de San Martí i cada color resultava una pàgina del llibre, i d'aquesta manera l'escriptora ajudava els infants a conèixer els colors.

Sàviament, Carme ha jugat amb les rimes i les repeticions, que fan més fàcil la lectura i afavoreixen la memorització, i, així, parla de «tortugues porugues», «Caterina, la tortuga fina» i «el lloro Voro».

Matilde Portalés ha dibuixat la tortuga Caterina i tot el seu món colorat. Les il·lustracions són esplèndides i ocupen tota la plana amb colors vius com «el roig que fa goig» o el groc que es fa «a poc a poc». Són figures a vessar de detalls graciosos i simpàtics que les nenes i els nens, sempre atents a les coses menudes, agraeixen moltíssim.

Les dues dones han elaborat un conte atraient i educatiu per a persones que comencen a llegir.

Imma Gandia